

Toimintakertomus 2019

Sisällysluettelo

1. Alkusanat	3
2. Socom yleisesittely	4
3. Socomin strategiset painopisteet	5
4. Palvelujen esittely	6
4.1 Sosiaali- ja potilasasiamiestoiminta	6
4.2 Henkilökohtaisen avun keskus Henkka	7
4.3 Lapsen edunvalvonnan koordinaatio lastensuojelu- ja rikosasioissa	9
4.4 Yhdistysinfo.fi -järjestötietopalvelu	10
5. Hankkeiden esittely	11
5.1 Kansa-koulu II -hanke - Määrämuotoisen kirjaamisen tuki sosiaalialalla	11
5.2 VALO – Lapsiperheiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin vahvistaminen	12
5.3 Bridging – Vammaisten kansalaisuus ja työllisyyden uudet mahdollisuudet	14
5.4 AATOS - ammattilainen ja asiakas tulevaisuuden sotessa	15
5.5 HELMI Hyvää elämää ikääntyneenä -hanke	16
5.6 Tatu I – Tarvittavaa tukea pienille sote-alan yrityksille -hanke	17
5.7 Tatu II – Tarvittavaa tukea pienille sote-alan yrityksille -hanke	18
5.8 Esko - Kohti tasa-arvoisempaa työelämää	19
5.9 PRO SOS - Uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa	20
6. Socomin hallinto ja talous	21
7. Socomin henkilöstö	22
8. Kansallinen vaikuttaminen ja muu toiminta	24

1. Alkusanat

Vuosi 2019 on ollut Socomille muutosten vuosi. Socomin pitkäaikainen toimitusjohtaja Leena Kaljunen jäi eläkkeelle 1.8.2019 alkaen ja uutena toimitusjohtajan aloitti tuolloin Sanna-Riitta Junnonen.

Sosiaalialan osaamiskeskukset ovat olleet mukana palvelujen sisällöllisessä uudistamisessa mm. hanketyössä, erilaisissa työryhmissä ja asiantuntijalausuntojen antajina. Socomilla kehittämistyön painopisteitä ovat olleet sosiaalihuollon tiedonhallinnan kehittäminen Kansa-koulu -hankkeessa valtakunnallisen Kansa-hankkeen tukena, asiakkaiden osallistaminen toimijoina omissa palveluprosesseissaan sekä asukkaina omissa asuinyhteisöissään ja osallisuuden sekä työllisyyden polkujen rakentaminen syrjäytymisvaarassa oleville. Socom oli ansiokkaasti järjestämässä Valtakunnalliset Aikuissosiaalityön päivät tammikuussa 23. - 24.1. Holiday Club Saimaalla. Osallistujia oli kahden päivän aikana noin 300.

Socom on verkosto-organisaatio ja kehittämistyötä on tehty yhdessä kuntien, kuntayhtymien, ammattikorkeakoulujen, yksityisen ja kolmannen sektorin toimijoiden sekä alueen asukkaiden kanssa samoin kuin koko osaamiskeskusverkoston ja kansallisten toimijoiden kuten THL:n kanssa. Kahdessa hankkeessa on ollut myös kansainvälisen yhteistyön ulottuvuus, VALO – Lapsiperheiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin vahvistaminen ja Bridging – Vammaisten kansalaisuus ja työllisyyden uudet mahdollisuudet –hankkeissa on yhteistyösopimukset belgialaisten ja bulgariaalaisten kumppanien kanssa. Tämän lisäksi Socomissa on kehitetty ikäihmisten verkostoitumista ja palveluja Helmi-hankkeessa -Hyvää elämää ikääntymisessä ja Aatos-hankkeessa –ammattilainen ja asiakas tulevaisuuden sotessa. Näiden lisäksi olemme vieneet eteenpäin pienten sote-alan alan yrittäjien verkostoitumista Tatu I-hankkeessa -Tarvittavaa tukea pienille sotealan yrittäjille. ESKO-hankkeessa -Kohti tasa-arvoisempaa työelämää, puolestaan keskityttiin ratkomaan työllistymiseen liittyviä haasteita ja kehittämään uusia tapoja toimia.

Palvelutuotannossa lastensuojelun edunvalvonnan koordinaatio on jatkanut kansallisestikin uranuurtavaa työtään. Henkilökohtaisen avun keskus Henkka on palvellut koko Kaakkois-Suomea kasvavin käyttäjämäärin ja toimintaansa edelleen kehittäen. Sosiaali- ja potilasasiamiespalvelut on tuotettu Etelä-Karjalassa Eksotelle ja Kymenlaaksossa Kymсотelle integroituna kokonaisuutena.

Lämmin kiitos kaikille yhteistyökumppaneillemme hyvästä yhteistyöstä kuluneena vuonna!

2. Socom yleisesittely

Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen hallintomalli on osakeyhtiö, jossa omistajina ovat Etelä-Karjalan ja Kymenlaakson kunnat, Eksote, Kymsote, Kymenlaakson ammattikorkeakoulu sekä kolmannen sektorin toimijoita. Lisäksi osaamiskeskuksella on yhteistyösopimukset Itä-Suomen yliopiston ja eräiden muiden tutkimus- ja koulutusorganisaatioiden kanssa.

Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Oy:n hallituksessa on yhdeksän jäsentä, joista vähintään neljän on oltava Kymenlaakson maakunnasta ja vähintään neljän Etelä-Karjalan maakunnasta.

Toiminta-ajatus

Socom on Kaakkois-Suomen sosiaalialan asiantuntijuuden keskittymä, joka muodostaa kehittämis- ja yhteistyöverkoston Kaakkois-Suomen kuntien, kuntayhtymien sekä alan koulutus- ja tutkimusyksiköiden, kolmannen sektorin ja alan yrittäjien kanssa.

Tarkoituksena on kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin, sosiaali- ja terveydenhuollon asiakaslähtöisen integraation ja uusiutuvan kehittämisen sekä sosiaalialan asiantuntijuuden ja osaamisen vahvistaminen.

Visio

Kasvava ja vaikuttava sosiaalialan kehittäjä.

Arvot

- Osaaminen
- Yhteistyö
- Innovatiivisuus
- Vaikuttavuus

3. Socomin strategiset painopisteet

1 Asiakaslähtöisten ja digitalisoituvien palvelujen ja toimintamallien kehittäminen

- Tuetaan asukkaiden tarpeista ja ideoista lähtevää kehittämistä. Tavoitteena on kehittää palveluiden ja toimintamallien asiakaslähtöisyyttä ja asukkaiden osallisuutta Kaakkois-Suomessa ottamalla asiakkaat mukaan toimijoina palvelujen suunnitteluun, kehittämiseen ja tuottamiseen, kehittämällä, soveltamalla ja saattamalla käytäntöön asiakaslähtöisiä menetelmiä ja palvelumuotoilua.
- Vahvistetaan myös digitalisaation hyödyntämistä ja tiedonhallintaa palvelun sujuvuuden elementtinä. Tavoitteena on, että vahvalla alueellisen ja kansallisen tason yhteistyöllä sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonkulkua ja tiedonhallintaa palveluprosesseissa on parantunut ja tietoteknologian mahdollisuuksia hyödynnetään ihmisten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukena.

2 Siilojen poistaja ja yhteistyön rakentaja

- Vahvistetaan kumppanuusmallien ja verkostojen luomista yksityisen, julkisen ja kolmannen sektorin välillä.
- Vahvistetaan kehittäjätahojen yhteistyötä yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.
- Kehittämishankkeiden rinnalle pyritään saamaan hyvinvointi- sekä kustannusvaikutuksia tarkastelevaa tutkimusta yhteistyössä oppilaitosten ja tutkimusorganisaatioiden sekä tutkimustietoa levitetään ja sovelletaan käytäntöön.

3 Askeleen edellä muutosten ääressä

- Rakennemuutokset: Tavoitteena on valmistautua tulevan lainsäädännön mukaisiin sosiaali- ja terveydenhuollon integroituihin palvelu-, tutkimus- ja kehittämistoiminnan rakenteisiin.
- Lainmuutokset: Uudistuvan lainsäädännön tuomiin koulutus-, kehittämis- ja palvelutarpeisiin vastaaminen yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Tuetaan lakiuudistusten soveltamista käytäntöön ja huomioidaan kehittämistyössä ja hankevalmisteluissa uudistuvan lainsäädännön linjaukset. Järjestetään koulutusta uudistuvasta lainsäädännöstä yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa

4 Kasvava ja viestivä Socom

- Kasvava Socom pystyy olemaan vahvemmin sosiaalityön kehittämisen edistäjänä. Talouden tasapainon ja jatkuvuuden näkökulmasta on tärkeä myös vahvistaa uusien hankkeiden ennakkointia sekä erilaisten rahoituskanavien löytämistä.
- Viestintä edistää työn tekemistä näkyväksi ja samalla myös vahvistaa sen vaikuttavuutta.

4. Palvelujen esittely

- Sosiaali- ja potilasasiamiestoiminta
- Henkilökohtaisen avun keskus Henkka
- Lapsen edunvalvonnan koordinaatio lastensuojelu- ja rikosasioissa
- Yhdistysinfo.fi -järjestötietopalvelu

4.1 Sosiaali- ja potilasasiamiestoiminta

Socom tuotti sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000) mukaisia sosiaaliasiamiespalveluja Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystyöryhmälle (Eksote) ja Kymenlaakson sosiaali- ja terveystyöryhmälle (Kymsote). Lisäksi Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystyöryhmälle sekä Kymenlaakson sosiaali- ja terveystyöryhmälle tuotettiin potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (785/1992) mukaisia potilasasiamiestiä. Socom tuotti potilasasiamiestiä myös yksityisille, terveydenhuollon palveluja tuottaville yrityksille.

1.1.2019 Kymsojen toiminnan käynnistymisen myötä tapahtui sairaanhoitopiirin potilasasiamiestötoiminnassa muutoksia. Carean ja Kouvolan kaupungin potilasasiamiestöt siirtyivät liikkeenluovutusmenetelmin Socomin alaisuuteen, joka tuottaa nyt kaikki Kymenlaakson potilasasiamiestötoiminnat lukuun ottamatta ulkoistettuja perusterveydenhuollon palveluita Pyhtäällä.

Kunta/Alue	Sosiaalipalvelut	Terveystyöryhmät
Eksote	87	428
Kymsote	261	1457
Yhteensä	348	1885

Taulukko 1 Asiatahtumien määrä v. 2019

Kymenlaakson sosiaali- ja terveystyöryhmän sekä Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystyöryhmän asiamiehet antavat vuosittain maaliskuun loppuun mennessä selvityksensä kunnanhallituksille ja lautakunnille. Selvityksissä kuvataan toimintavuoden aikana asiakkaiden yhteydenotoissa esiin tuomia ongelmia sekä sosiaalihuollon asiakkaiden oikeuksien kehitystä kunnassa. Selvitykset ovat luettavissa Socomin internetsivuilla osoitteessa:

<http://www.socom.fi/sosiaali-ja-potilasasiamies/>

4.2 Henkilökohtaisen avun keskus Henkka

Työnantajien ja henkilökohtaisten avustajien määrä Henkilökohtaisen avun keskus Henkan rekisterissä kasvaa jatkuvasti. Vuoden 2019 lopussa rekisterissämme oli 1606 henkilöä. Työnantajia oli 521 ja avustajia 1085. Uusia työnantajia tuli vuoden 2019 aikana Kymenlaaksoon 48 ja avustajia 76. Etelä-Karjalan puolella vastaavat luvut olivat 7 ja 58.

Rekisteröinnissä käytimme verkkopalveluamme www.avustajainfo.fi. Opastimme rekisteriimme tulevat henkilöt avustajainfo.fi -verkkopalvelun käyttöön sekä käytimme tarvittaessa sitä heidän puolestaan. Avustajainfon kautta työnantajat voivat etsiä itselleen avustajaa ja avustajat työtä.

Henkilökohtaisen avun keskus Henkka toimii Kaakkois-Suomen alueella, Etelä-Karjalassa ja Kymenlaaksossa littä lukuun ottamatta. Toimipisteet sijaitsevat Kouvolassa ja Lappeenrannassa. Henkassa työskentelee kaksi kokoaikaista henkilökohtaisen avun koordinaattoria ja yksi sijainen. Vakituksina työntekijöinä ovat Leena Kaukio ja Jenna Paajanen (1.8.2019 alkaen edellisen työntekijän jäätyä eläkkeelle) sekä sijaisena Henna Romppanen (15.7.2019 alkaen).

Henkan yhteinen sähköposti ja puhelinnumero ovat olleet käytössä 1.3.2018 lähtien ja ne ovat osoittautuneet toimivaksi ratkaisuksi.

Henkan tuottamaan palveluun sisältyi:

- Vaikeavammaisten henkilöiden tukeminen avustajien ja sijaisten rekrytoinnissa
- Alueellisen avustaja- ja työnantajarekisterin kokoaminen ja ylläpito
- Työnantajina toimivien vaikeavammaisten henkilöiden neuvonta ja ohjaus
- Työnantajien hallinnollisten tukipalveluiden koordinointi
- Henkilökohtaisten avustajien työsuhteeseen ja avustajien tehtäviin liittyvä neuvonta ja ohjaus
- Ajankohtaisen tiedon välittäminen avustajille ja työnantajille henkilökohtaisesta avusta
- Ajankohtaisen tiedotusmateriaalin lähettäminen kuntien vammaispalveluihin ja muille sidosryhmille
- Henkilökohtaiseen apuun liittyvien koulutustilaisuuksien järjestäminen.

Henkilökohtaisten avustajien työtaturma- ja ryhmähenkivakuutusten kilpailutus toteutettiin vuodenvaihteessa 2017/2018. Uudeksi vakuutusyhtiöksi valittiin Keskinäinen vakuutusyhtiö Fennia. Vakuutukset siirtyivät Fenniaan vaiheittain vuoteen 2020 mennessä.

Henkilökohtaisten avustajien palkkahallinnosta vastaava tilitoimisto SuoraTyö Oy aloitti toimintansa Kaakkois-Suomessa vuoden 2019 alusta. SuoraTyö Oy piti koulutustilaisuuksia SuoraTyö.fi-verkkopalvelun käyttöönotosta keväällä Kouvolassa sekä syksyllä Kouvolassa, Kotkassa, Imatralla ja Lappeenrannassa yhteistyössä Henkan kanssa.

Asiakaspalautekysely henkilökohtaisille avustajille toteutettiin marraskuussa 2019.

Asiakaspalautekyselyjen tulokset löytyvät Henkan sivuilta

<http://www.socom.fi/henkka/tietopankki>. Henkan toimintaa kehitetään saadun palautteen pohjalta.

Yhteistyö kuntatoimijoiden kanssa jatkui tiiviinä. Henkka järjesti kaksi työkokousta sekä yhden työpajan vammaispalveluiden henkilökunnalle. Työpajassa käsiteltiin Henkan tulevaisuuteen ja yhteistyöhön liittyviä teemoja.

Yhteistyötä jatkettiin myös Julkisten ja hyvinvointialojen liiton JHL:n, työterveyshuollon sekä Valkealan ja Jaakkiman kristillisten kansanopistojen kanssa. Henkka järjesti yhdessä Pihlajalinnan kanssa työterveyden infotilaisuudet Kouvolassa ja Kotkassa. Oppilaitokset (Valkealan opisto, Kouvolan seudun ammattiopisto KSAO) kävivät vierailulla Henkassa, ja Henkka kävi esittelemässä toimintaansa oppilaitoksissa (Saimaan ammattiopisto Sampo, KSAO).

Henkka tarjosi harjoittelupaikan kolmelle ammattikorkeakouluopiskelijalle.

Lokakuussa Henkka ja Kouvolan vammaisjärjestöjen yhdistys ry kokoontuivat yhdessä henkilökohtaisten avustajien työnantajien kanssa. Tapaamisessa suunniteltiin vertaistoiminnan käynnistämistä työnantajille. Henkilökohtaisten avustajien vertaistapaamiset jatkuivat itseohjautuvasti Lappeenrannassa.

Henkka tarjosi Avustajainfossa oleville Kouvolan alueen henkilökohtaisille avustajille mahdollisuuden osallistua ryhmätyönohjaukseen osana työnohjaajaopiskelijan opintoja. Ryhmään mahtui 10 osallistujaa, ja se kokoontui kaksi kertaa vuoden 2019 aikana. Loput kahdeksan kertaa toteutuvat vuonna 2020.

Joulukuussa pidettiin Henkan avoimet ovet, ”pikkujouluglögit”, Kouvolassa Socomin toimitiloissa ja Lappeenrannassa kulttuuritila Nuijamiehessä.

Henkilökohtaisen avun työnantajille ja avustajille lähetettiin Henkan laajempi tiedote työsuhteeseen liittyvistä tärkeistä ja muista ajankohtaisista asioista kaksi kertaa. Tiedotusvastuu on Henkalla. Kaakkois-Suomen kuntien vammaispalvelutoimistot lähettivät vuoden 2019 aikana yhteystietolomakkeet kaikille niille henkilökohtaisen avun työnantaja-asiakkaille, jotka eivät vielä

olleet Henkan rekisterissä. Suurin osa työnantajista palautti yhteystietolomakkeet Henkkaan, jotta heidät saatiin tiedottamisen piiriin.

Henkalle perustettiin omat Facebook-sivut tiedottamista varten. Henkan internetsivujen etusivulle lisättiin infolaatikko, jossa tiedotetaan ajankohtaisista asioista ja josta ne löytyvät helposti. Lisäksi Henkan esite uusittiin. Uusien avustajien rekrytoimiseksi ideoitiin Sinustako henkilökohtainen avustaja? -postikortti, jota voidaan jakaa erilaisissa rekrytointitapahtumissa, TE-toimistoissa, kirjastoissa ja muissa julkisissa tiloissa.

Henkilökohtaisen avun koordinaattorit osallistuivat valtakunnallisen henkilökohtaisen avun keskusten jaoston tapaamisiin sekä alaan liittyviin koulutustilaisuuksiin (mm. Henkilökohtaisen avun päivät, Vammaispalveluiden neuvottelupäivät). Tapaamisissa ja koulutuspäivillä käsiteltiin ajankohtaisia aiheita ja verkostoiduttiin. Lisäksi ne täydensivät koordinaattoreiden ammatillista osaamista.

4.3 Lapsen edunvalvonnan koordinaatio lastensuojelu- ja rikosasioissa

Socom koordinoi lapsen edunvalvojatoimintaa lastensuojelu- ja rikosasioissa Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan alueella. Tehtävää hoiti 50% työajalla 1 erikoissuunnittelija. Koordinaation kautta palvelua tarjottiin lastensuojelun toimijoille, poliisille, lapsen edunvalvojana toimiville sekä käräjäoikeuden ja maistraattien toimijoille. Vuonna 2019 järjestettiin yksi alueellinen koulutuspäivä lastensuojeluasioiden edunvalvonnasta sekä yksi lapsen edunvalvojien koulutus yhteistyössä Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Xamk:n kanssa.

Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan lastensuojelun toimijoille koordinaation tehtävänä oli lapsen edunvalvojatarpeen arviointi, konsultaatio, lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden avustaminen edunvalvojan hakemisen käytännössä, sopivan edunvalvojan etsiminen prosessiin sekä yhteyslinkki muihin edunvalvonnan prosessin toimijoihin.

Poliisille koordinaation tehtävänä oli konsultointi, lapsen edunvalvojien välittäminen rikosprosesseihin sekä yhteyslinkki muihin edunvalvonnan prosessin toimijoihin.

Käräjäoikeudelle ja maistraatille koordinaation tehtävä on yhteyslinkki muihin edunvalvonnan prosessin toimijoihin.

Kaakkois-Suomen lasten edunvalvojille koordinaatio tarjosi konsultaatioapua ja ryhmätyönohjauksen 4 kertaa vuoden aikana. Lisäksi se toimii yhteyslinkkinä muihin edunvalvonnan prosessin toimijoihin sekä välittää toimeksiantoja edunvalvojille. Vuonna 2019

haettiin koordinaation kautta edunvalvoja 113 lapselle. Näistä oli rikosprosessien edunvalvontoja 84 lapselle ja lastensuojeluprosessin edunvalvontoja 29 lapselle.

Koordinaation tehtävänä oli edunvalvoajakokousten ylläpitäminen, jossa oli vuonna 2019 yhteensä 53 Kaakkois-Suomessa toimivaa edunvalvojaa, joista noin 70% toimii aktiivisesti lapsen edunvalvojana. Lisäksi yleisesti tärkeä tehtävä lapsen edunvalvonnan toimintatapojen tunnetuksi tekeminen sekä laadukkaan edunvalvontatyön toteutuminen Kaakkois-Suomessa.

4.4 Yhdistysinfo.fi -järjestötietopalvelu

Socom on ylläpitänyt ja kehittänyt kaikille maksutonta Yhdistysinfo.fi -järjestötietopalvelua, joka kokoaa yhteen Etelä-Karjalassa, Kymenlaaksossa toimivan yhdistystiedon. Yhdistysinfo.fi -verkkopalvelua kehitetään yhteistyössä valtakunnallisen toimeksi.fi -verkoston kanssa. Yhteisessä kehittämisverkostossa oli vuoden 2019 lopulla 10 aluepalvelua ympäri Suomen. Vuonna 2019 Socom käynnisti keskustelut Yhdistysinfon hallinnoinnin siirtämisestä sopivalle järjestötoimintaa koordinoivalle taholle.

Yhdistysinfo.fi-verkkopalvelussa yhdistykset voivat ilmoittaa omien tietojensa lisäksi yhdistyksensä tapahtumia, uutisia, hankkeita, toimintaa, työ- ja harjoittelupaikkoja, toimitiloja sekä vapaaehtoistehtäviä. Lisäksi palvelussa voi ottaa vastaan ilmoittautumisia tapahtumiin ja koota sivustolta erilaista seurantatietoa yhdistystoimintaan liittyen ja päätöksenteon tueksi.

Toimeksi.fi -verkosto ylläpitää laajaa [tietopankkia](#), johon on koottu eri teemojen alle monipuolinen valikoima oppaita, ohjeita ja työvälineitä kansalais- ja yhdistystoiminnan tueksi.

Yhdistysinfo.fi-verkkopalvelussa oli vuoden 2019 lopussa 203 rekisteröitynyttä käyttäjää. Vuonna 2019 Yhdistysinfo.fi -sivustolla julkaistiin 124 uutista, 1 vapaaehtoistehtävä, 217 tapahtumaa, 4 toimintaa (esim. viikoittain toistuvaa). Näistä tiedotettiin myös uutiskirjeellä, joka lähti yksitoista kertaa vuoden 2019 aikana. Yhdistysinfon uutiskirjeellä on lähes 2000 tilaajaa. Vuoden 2019 aikana Yhdistysinfo.fi sivustolla oli lähes 30 000 käyttäjää ja yli 65 500 sivun katselua, kasvua kävijämäärissä vuoteen 2018 verrattuna on yli 30%.

Hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen ammattilaiset voivat käyttää Yhdistysinfo.fi -verkkopalvelua työkalunaan mm. palveluohjauksessa. Yhdistysinfo.fi -verkkopalvelusta kolmannen sektorin tarjoamat palvelut löytyvät helposti.

Yhdistysinfo.fi -verkkopalvelussa olevaa yhdistystietoa voi jakaa eri verkkosivujen välillä leijukkeiden avulla. Esimerkiksi Kaikumedia.fi suodattaa Yhdistysinfo.fi-verkkopalvelusta Kouvolan alueen

tapahtumat omille sivuilleen leijukkeen avulla. Kaikumedia on yhteisöllinen, asukaslähtöisesti tuotettava verkkomedia, joka toimii Kouvolan alueella.

Toimeksi.fi -verkostossa käytiin keskustelua rajapintamahdollisuuksista mm. Vapaaehtoistyö.fi -sivuston kanssa. Rajapintaratkaisulla tietoa/dataa voidaan siirtää eri järjestelmien välillä. Rajapintakeskustelut jatkuvat aktiivisina vuonna 2020. Toimeksi.fi -verkostossa käynnistettiin myös laaja strategiatyöskentely verkoston ja verkkopalvelukokonaisuuden kehittämiseksi.

5. Hankkeiden esittely

- Kansa-koulu II -hanke - Määrämuotoisen kirjaamisen tuki sosiaalialalla
- VALO - Lapsiperheiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin vahvistaminen
- BRIDGING - Vammaisten kansalaisuus ja työllisyyden uudet mahdollisuudet
- AATOS - ammattilainen ja asiakas tulevaisuuden sotessa
- HELMI - Hyvää elämää ikääntyneenä
- TATU I - Tarvittavaa tukea pienille sote-alan yrityksille -hanke
- TATU II - Tarvittavaa tukea pienille sotealan yrityksille
- ESKO - Kohti tasa-arvoisempaa työelämää
- PRO SOS - Uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

5.1 Kansa-koulu II -hanke - Määrämuotoisen kirjaamisen tuki sosiaalialalla

1.1.2018 - 31.12.2019

Socomin hallinnoimassa, valtakunnallisessa Kansa-koulu II -hankkeessa valmennettiin yhteensä 719 uutta kirjaamisvalmentajaa. Kaikki sosiaalipalveluja tuottavat organisaatiot ottavat vaiheittain käyttöönsä Kanta-palvelut ja sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston. Tämä edellyttää yhdenmukaista ja määrämuotoista kirjaamista ja asiakastietojen käsittelyä. Hankkeesta valmistuneet kirjaamisvalmentajat ovat tärkeässä roolissa viemässä määrämuotoisen kirjaamisen taitoa organisaatioitasolle. Kansa-koulu II -hankkeen aikana kirjaamisvalmentajat pitivät organisaatioissaan yhteensä 1 198 kirjaamisvalmennusryhmää, joissa tavoitettiin yhteensä 23 184 sote-alan ammattilaista. Yhteensä Kansa-koulu- ja Kansa-koulu II -hankkeiden aikana valmistui 2 420 kirjaamisvalmentajaa, jotka valmensivat organisaatioitasolla 35 492 henkilöä. Hankkeessa muodostetulle kirjaamisvalmentajien verkostolle luotiin yhdessä THL:n kanssa toimintasuunnitelma, ja verkosto jatkaakin toimintaansa hankkeen jälkeen.

Kansa-koulu II -hankkeen kohderyhmiä olivat yksityiset sosiaalipalveluiden tuottajat, sosiaalialan koulutusorganisaatiot, sote-palveluiden esimiehet sekä asiakirjahallinnosta vastaavat henkilöt ja sosiaalipalveluiden asiakastietojärjestelmien pääkäyttäjät. Kirjaamisvalmentajien valmennusten lisäksi hankkeessa tuotettiin eri kohderyhmille suunnattuja tietopaketteja ja webinaaritallenteita, joiden tueksi pidettiin Skype-yhteydellä kyselytunteja. Kansa-koulu-hankkeessa tuotetun nykytilankartoituksen työkalun kehittämistä ja päivittämistä jatkettiin myös jatkohankkeessa. Työkalun avulla organisaatioissa kartoitetaan asiakirjahallinnon nykytilaa. Kerätyistä tiedoista on hyötyä sosiaalihuollon organisaation valmistautuessa Kanta-palveluiden ja sosiaalihuollon asiakastiedon arkistoon käyttöönottoon. Myös nykytilan kartoituksen työkalun käytön tueksi järjestettiin kyselytunteja. Kirjaamisvalmennusmateriaalia päivitettiin koko hankkeen ajan ja sen lisäksi tuotettiin syventävä materiaali Kanta-palveluiden 2. vaiheen toiminnallisuuksista. Kirjaamisvalmentajien valmennuksen materiaali on saatavilla sekä suomeksi että ruotsiksi.

Kaikki hankkeessa tuotettu materiaali on luovutettu valtionapuviranomaiselle ja julkaistu hankkeen nettisivuilta www.socom.fi/kansa-koulu.

Hankkeen keskeisimpään toimijaverkostoon kuuluivat valtakunnallinen Sosiaalialan osaamiskeskusverkosto, kunnat, kuntayhtymät, maakunnat, Hyvinvointialan liitto, Sosnet-verkosto ja AMK-verkosto. Koulutusorganisaatioista hankkeessa oli mukana neljä yliopistoa, 14 ammattikorkeakoulua ja kolme toisen asteen oppilaitosta. Terveys- ja hyvinvoinninlaitos toimii hankkeen valtionapuviranomaisena.

5.2 VALO – Lapsiperheiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin vahvistaminen

1.10.2018-31.12.2020

Socomin hallinnoiman hankkeen tavoitteena on kehittää uusia tapoja 1) joilla syrjäytymisvaarassa ja heikommassa asemassa olevat lapsiperheet ohjautuvat tarvitsemiensa kokonaisvaltaista hyvinvointia turvaavien palveluiden piiriin, 2) joilla tunnistaa ja katkaista huono-osaisuuden kierre. Toimenpiteillä pyritään lapsiperheiden kanssa toimivien ammattilaisten yhteistyön, tiedonvälityksen ja -tuotannon sekä osaamisen vahvistamiseen perheiden ohjautumiseksi tarvitsemiensa kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin palveluiden piiriin. Lapsiperheiden osalta pyritään hyvän kehän käynnistämiseen, itsetunnon vahvistamiseen, perheen omien voimavarojen tunnistamiseen esimerkiksi hyvinvointimittarin avulla sekä lasten harrastustoiminnan aloittamisen kautta.

Hankkeen osatoteuttajana on Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu XAMK ja yhteistyökumppaneina ovat Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiri sekä Kotkan, Haminan, Lemmin, Luumäen, Parikkalan, Rautjärven, Ruokolahden, Savitaipaleen ja Taipalsaaren kuntien varhaiskasvatus.

Socomin osakokonaisuudessa järjestetyissä Lapset puheeksi -menetelmäkoulutuksissa pätevoityi 17 varhaiskasvatuksen ammattilaista, joista osa jatkaa kouluttajakoulutukseen. Hankkeessa tehtiin tiivistä yhteistyötä Eksoten ja kolmannen sektorin vastaavien koulutusryhmien kanssa. Lapset puheeksi- menetelmä on otettu etenkin Etelä-Karjalassa käyttöön yli sektorirajojen, ja se on myös kirjattu Etelä-Karjalan lasten ja nuorten hyvinvointistrategiaan. LP-menetelmän johto- ja seurantaryhmänä alueella toimii Etelä-Karjalan LAPE-yhteistyöryhmä.

Hankkeen tavoitteena oli pilotoida hyvinvointimittaria, mutta selvitystyön perusteella voitiin todeta, että mittaria pilotoivaa tahoa ei löytynyt. Resurssi päätettiin suunnata varhaiskasvatuksen ja sosiaalihuoltolain mukaisen perhetyön uudenlaisen yhteistyömallin kehittämiseen. Pilottialueiksi on valittu Kotkan avoinvarhaiskasvatus sekä Luumäen varhaiskasvatus, mutta varsinainen kehittämistyö kohdistuu vuodelle 2020.

Koko varhaiskasvatuksen hankekumppaniverkostolle suunnatussa ensimmäisessä työpajassa eli arviointi-iltapäivässä etsittiin ratkaisuja varhaiskasvatuksen tiedontuotannolle varhaiskasvatuslaissa ja –suunnitelmassa asetettuihin valtakunnallisesti yhtenäisiin vaatimuksiin. Pienryhmätyöskentelyn tuloksena kuntiin lähti konkreettisia kehittämistehtäviä pilotoitavaksi.

Hankkeessa valmistui syksyllä koulutusmateriaali "Huoli lapsesta varhaiskasvatuksessa - toimintaohjeita erilaisiin tilanteisiin". Materiaali sisältää sekä videon että diat, ja on suunnattu varhaiskasvatuksen ammattilaisille. Materiaalin avulla ammattilainen saa tukea kohdatessaan heikoimmassa asemassa olevia perheitä eri tilanteissa.

Kansainvälinen yhteistyö eteni suunnitellusti ja huhtikuussa bulgarialainen EDOR-kumppanihanke teki vierailun Kaakkois-Suomeen. Kyseessä oli niin sanottu study visit, jossa tutustuttiin suomalaisen perhepalvelujärjestelmään sekä kolmannen sektorin perhepalveluihin. VALO - hanketiimi teki vastaavan vierailun Bulgariaan Burgasiin ja Sungurlareen syyskuussa. Tutustumiskäyntien lisäksi hanketiimi järjesti taidepajan Sungurlaren päiväkodissa.

Xamkin osakokonaisuudessa on kehitetty Taidepaja-konseptia sekä palvelumuotoilun keinoin luotu asiakasprofiileja ja perheiden palvelupolkuja.

Valo -hankkeen kotisivut: <http://www.socom.fi/valo/>

5.3 Bridging – Vammaisten kansalaisuus ja työllisyyden uudet mahdollisuudet

1.1.2019 – 31.12.2020

Socomin hallinnoima ESR-rahoitteinen kansainvälinen hanke. Kohderyhmänä ovat Kymsoten toimintakeskuksissa päiväaikaisessa toiminnassa olevat kehitysvammaiset ihmiset sekä toimintakeskusten työntekijät

Bridging -hankkeessa etsitään kansainvälisessä yhteistyössä malleja kehitysvammaisten ihmisten kansalaisuuden ja osallisuuden vahvistamiseen voimavaralähtöisellä tavalla. Tavoitteeseen päästään tunnistamalla niiden toteutumisen esteitä sekä löytämällä ja kehittämällä vahvistamisen malleja. Työllistymisen edistymiseksi vahvistetaan yksilön itsetuntoa ja itsetuntemusta sekä omien oikeuksien ja voimavarojen tiedostamista.

Alkukartoituksessa kohderyhmän haastatteluissa tuli selkeästi esille se, että käsitteet, esimerkiksi itsemääräämisoikeus tai osallisuus ovat kehitysvammaisille ihmisille hankalia hahmottaa. Heille pitää avata ihan konkreettisesti käsitteiden merkitys. Omien oikeuksien ymmärtäminen on ensimmäinen askel niiden käyttämiseen. Kykyviisarin avulla oman elämän jäsentäminen helpottuu ja työntekijän tai omaisen tukemana päätöksenteko mahdollistuu. Sen lisäksi tarvitaan itseluottamusta ja rohkeutta, jotka kasvavat oman elämän ymmärryksen ja vahvuuksien löytymisen myötä.

Sen vuoksi Bridging-hankkeessa keskeisenä toimenpiteenä on Työterveyslaitoksen kehittämän Kykyviisarin testaaminen ja soveltaminen kehitysvammaisille sopivaksi osallisuuden ja hyvinvoinnin tunnistamisen välineeksi. Asiakkaita on osallistettu esimerkiksi järjestämällä työpajoja, joissa tarkastellaan käyttäjälähtöisesti kansalaisuuden, osallisuuden ja itsenäisen elämän toteutumista Kykyviisarin osa-alueiden ja yksilökeskeisen elämänsuunnittelun kautta. Työterveyslaitoksen kanssa tehdään sopimus Kykyviisarin kääntämisestä vielä selkeämmälle kielelle. Hankkeen myötä Kykyviisarista saadaan kehitysvammaisten ihmisten hyvinvointia, osallisuutta ja toimintakykyä mittaava työkalu, joka tulee mahdollisesti käyttöön valtakunnallisesti Kykyviisarin verkkosivuilla. Lisäksi Kykyviisaria (The Abilitator) on tarkoitus testata myös kansainvälisesti ja aikataulun niin salliessa vertailla tuloksia ja palvelujärjestelmien vaikutuksia osallisuuteen sekä hyvinvointiin eri maiden välillä.

Kansainväliset yhteistyökumppanit ovat Belgiasta. Belgiassa käytiin kick off -tapahtumassa huhtikuussa ja toinen vierailu, study visit, tehtiin marraskuussa. He kävivät Suomessa maaliskuussa. Kansainvälisten yhteistyökumppaneiden kanssa vertaillaan kehitysvammaisten ihmisten osallisuuden toteutumista. Palvelujärjestelmää tarkastellaan vierailuilla sekä vaihtamalla olemassa

olevaa tutkimustietoa. Yleistä yhteiskunnallista näkyvyyttä lisätään ylläpitämällä kansallista ja kansainvälistä keskustelua verkostoissa sekä esimerkiksi tuottamalla videoita hankkeen omalla YouTube-kanavalla. Toimintakeskuksista on hankkeen aikana tehty esittelyvideoita niiden näkyvyyden lisäämiseksi ja toiminnan esittelemiseksi.

Hankkeen osatoteuttajana on Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu XAMK, jolla on kaksi projektityöntekijää. He ovat olleet tiiviisti mukana hankkeen toimenpiteissä.

Bridging -hankkeen kotisivut: <http://www.socom.fi/bridging/>

5.4 AATOS - ammattilainen ja asiakas tulevaisuuden sotessa

1.4.2019-31.12.2021

Socom on ollut 1.4.2019 alkaen osatoteuttajana AATOS -hankkeessa, jonka tavoitteena on tuottaa tietoa ja osaamista ikääntyneiden kotihoitoon. Hankkeessa tärkeänä osa-alueena on teknologia ja digitaalisuus niin, että kotihoidossa osataan jatkossa entistä paremmin hyödyntää ja käyttää teknologisia ratkaisuja sekä digitaalisia työkaluja. Tähän liittyen hankkeessa järjestetään hyvinvointiteknoologiaan liittyviä valmennuksia tuleville kotihoidon työntekijöille, kuin jo kotihoidossa työskenteleville työntekijöille. Lisäksi hankkeessa halutaan kehittää kotihoitoa muun muassa jalkauttamalla kotihoitoon uudenlaisia tiimi- ja esimiestyön malleja. Hankkeen isona tavoitteena on teknologian ja uudenlaisten toimintatapojen avulla lisätä kotihoidon työntekijöiden sekä asiakkaiden autonomiaa.

AATOS -hankkeessa Socomin lisäksi muita toimijoita ovat LAB-ammattikorkeakoulu (hallinnoija), Saimaan ammattiopisto ja Eksoten kotihoito. AATOS on ESR -hanke ja sen toiminta-aika on 1.4.2019-31.12.2021. Hankkeen toteuttajilla on kullakin omat työpakettinsa niin, että kunkin työpaketin toteutus tukee hankkeen yhteistä tavoitetta. Socomin tehtävänä ja vastuulla hankkeessa on tuottaa kotihoidon asiakasnäkökulmaa hankkeen muiden toimijoiden käyttöön.

Asiakasnäkökulmaa varten Socom toteutti vuonna 2019 haastatteluja. Haastatteluilla selvitettiin teknologian hyödyntämistarpeita ja -mahdollisuuksia kotihoidossa sekä millaisia kokemuksia ja tuen tarpeita teknologian käyttöön liittyy. Vuoden 2019 aikana Socom haastatteli aiheesta Eksoten työntekijöitä (5 ryhmähaastattelua) sekä Eksoten kotihoidon asiakkaita (19 haastateltavaa) ja heidän omaisiaan (17 haastateltavaa). Haastatteluraportti valmistuu vuoden 2020 aikana. Tätä ennen Socom haastattelee vielä ikäihmisiä, jotka eivät ole kotihoidon palveluiden piirissä. Näillä ns. verrokkien haastatteluilla saadaan asiakasnäkökulmaa teknologian ja digitaalisuuden käytöstä myös niiltä, jotka tulevat mahdollisesti myöhemmin olemaan kotihoidon palveluiden piirissä.

AATOS -hankkeen kotisivut: <https://aatoshanke.fi/>

5.5 HELMI Hyvää elämää ikääntyneenä -hanke

1.5.2019-30.4.2021

Socomin hallinnoimassa Helmi Hyvää elämää ikääntyneenä -hankkeessa kehitetään toimintamalleja maaseudulla asuvien ikäihmisten yksinäisyyden vähentämiseen. Tavoitteena on tukea maaseudulla asuvien ikäihmisten kotona asumista vahvistamalla yhteisöllisyyttä ja osallistumismahdollisuuksia. Hankkeessa pyritään tavoittamaan maaseudulla asuvia yksinäisyyttä ja turvattomuutta kokevien ikäihmisiä, ohjaamaan heitä kiinnostavien toimintojen ja harrastusten pariin sekä vahvistaa yhteistyötä ikäihmisten itsensä, heidän läheistensä, yksityisen, julkisen ja kolmannen sektorin toimijoiden, seurakunnan ja kaikkien ikäihmisten parissa työskentelevien välillä. Hanketta rahoittaa Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto (maaseuturahasto) ja rahoituksen on myöntänyt Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Hanketta tullaan toteuttamaan kuudella pilotointialueella Etelä-Karjalassa ja Kymenlaaksossa. Vuoden 2019 aikana hankkeen toimenpiteet käynnistyivät Lemillä, Savitaipaleella ja Rautjärvellä, Jaalan alueella Kouvolassa sekä Haminassa. Jokaisella pilotointialueella on käynnistetty verkostoyhteistyö paikallisyhdistysten, seurakunnan, kunnallisten toimijoiden ja vanhusneuvostojen kanssa kullekin alueelle sopivien etsivän vanhustyön menetelmien kehittämiseksi. Pilotointialueilla on kartoitettu ikäihmisille suunnattu toiminta ja kohtaamispaikat sekä olemassa olevat tilat.

Lemillä käynnistyi Eksoten, Lemin kunnan ja hankkeen yhteistyössä vapaaehtoistoiminnan toimintamalli ikäihmisten parissa. Eksoten vapaaehtoistoiminnan koordinaattori auttaa vapaaehtoisia löytämään sopivan iäkkään autettavan, tarjoaa tukea ja toiminnanohjausta sekä järjestää vapaaehtoistoimijoiden säännöllisiä vertaistapaamisia ja koulutusta Lemillä sekä yhteistä virkistytymistä. Hanke järjesti vuonna 2019 kaksi vapaaehtoistoiminnan koulutusta Lemillä, joihin osallistui yhteensä 32 koulutettavaa.

Hanke järjesti kaikille avoimia Hyvä elämä ikääntyneenä -keskustelutilaisuuksia Huhdasjärvellä (Jaala) ja Rautjärvellä, joissa keskusteltiin siitä, miten alueella voitaisiin vähentää ikäihmisten yksinäisyyden ja turvattomuuden tunnetta, mitä yhteisöllistä toimintaa ja kohtaamispaikkoja jo löytyy ja kaivataanko jotakin lisää sekä siitä, mitä vapaaehtoistoiminnalle kuuluu tällä hetkellä. Huhdasjärvellä yhtenä keskeisimpänä huomiona nousi suuret matkakustannukset, kun puhutaan kotiin tuotavista palveluista, esimerkkinä siivouspalvelut. Hankkeessa lähdettiin selvittämään toimintamallia, jossa alueen asukkaat voisivat tilata näitä palveluita yhdessä kootusti tietyksi ajankohdaksi, jolloin palveluiden matkakustannukset olisivat jaettavissa. Rautjärven tilaisuudessa huomattiin, kuinka vähän ikääntyneillä on tietoa heille suunnatuista palveluista ja kaikille avoimesta

toiminnasta kunnan alueella. Hanke ryhtyi valmistelemaan alkuvuodesta 2020 Rautjärvellä ja Savitaipaleella toteutettavaa Hyvä ikääntyminen -kyläkierrrosta. Kyläkierrroksen tarkoitus on viedä tietoa ikääntyneiden palveluista ja toiminnasta ikäihmisten luokse sekä ohjata palveluihin, kohdata ikääntyneitä sekä kuulla asukkaiden toiveita ja tarpeita, mikä tukisi ikäihmisten hyvinvointia ja poistaisi yksinäisyyden kokemuksia parhaiten.

HELMI-hankkeen kotisivut: <http://www.socom.fi/helmi/>

5.6 Tatu I – Tarvittavaa tukea pienille sote-alan yrityksille -hanke

1.9.2018 - 28.2.2019

Hankkeelle myönnettiin jatkoaikaa ja hanke päättyi 30.4.2019. Hanke toteutti Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelmaa 2014 - 2020 ja Kaakkois-Suomen alueellista Mahdollisuuksien maaseutu -kehittämissuunnitelmaa saaden rahoituksen Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta Kaakkois-Suomen Elyn puoltamana.

Hankkeen keskeinen tavoite oli tarjota tietoa, työkaluja ja tukea liiketoiminnan kehittämiseen sekä innostaa perehtymään uudenlaisiin mahdollisuuksiin tuottaa palveluita voidakseen olla jatkossa valmiimpia tulevaan soteuudistukseen sekä kilpailemaan kasvavilla markkinoilla. Hankkeeseen osallistui neljätoista yritystä, joista vain yksi toimi myös Kymenlaaksossa. Kaikille mukana olleille yrityksille yhteistä oli tarve saada tietoa meneillään olevasta toimintaympäristön muutoksesta sekä halu tiivistää vuoropuhelua julkisen palveluiden järjestäjän kanssa. Tärkeänä koettiin, että tietoa saa kootusti ja helposti. Tueksi jatkoon ja muistin virkistämiseksi yritykset saivat ohjekirjan ”Yritysten tueksi”, johon on koottu ajankohtaista tietoa soteyrittäjille.

Hankkeen aikana yritykset osallistuivat useisiin koulutus/kehittämis- ja verkostoitumistapahtumiin, jotka tuottivat hyödyllistä tietoa soteuudistuksen vaikutuksista ja antoivat valmiuksia pohtia omaa toimintaa tulevaa ajatellen sekä vahvisti yhteistyötä julkisen toimijan kanssa. Osa yrityksistä osallistui myös koulutuksiin, joissa keskityttiin liiketoiminnan kehittämiseen ja digitalisaation hyödyntämiseen. Tatu I-hanke linkittyi vahvasti alueella oleviin hankkeisiin, joiden toiminta tuotti hyötyä Tatu I -hankkeessa mukana olleille sote-yrityksille. Eksoten hallinnoima e-Ohjat hanke keskittyi henkilökohtaisen budjetin mallintamiseen Etelä-Karjalassa. Tatu I -hankkeen yrityksistä kahdeksan toimi hankkeen projektityöryhmässä ja yhdeksän yritystä hakeutui palveluntuottajiksi. Hankkeessa vahvistettiin eri toimijoiden välistä vuoropuhelua mm. osallistumalla Sitran, Elyn, oppilaitosten, KymSoten, yrittäjäjärjestöjen ja kehitysyhtiöiden kanssa Soteuttamo -foorumien toteuttamiseen.

Loppuarvioissa kolmetoista yritystä koki hankkeen antaneen hyvin tietoa askarruttavista asioista (kuusi arvioi asteikolla 4, seitsemän 3 ja yksi 2). Puolet yrittäjistä koki, että yhteistyö Eksoten kanssa oli tiivistynyt. Yhtä lukuun ottamatta kaikki olivat kiinnostuneita osallistumaan jatkohankkeeseen.

Hanke vahvisti näkemystä siitä, että pienet sotealan yritykset tarvitsevat erityistä tukea toiminnan kehittämisessä, jos pidämme elinkeinopoliittisesti tärkeänä maakuntien omien yritysten kasvumahdollisuuksia ja haluamme monipuolistaa myös maaseudun väestön hyvinvointipalvelujen saatavuutta.

5.7 Tatu II – Tarvittavaa tukea pienille sote-alan yrityksille -hanke

1.7.2019-31.12.2020

Tatu I -hanke osoitti tarpeen jatkohankkeelle. Julkinen sektori tarvitsee rinnalleen toimivia soteyrityksiä ja erityisesti maaseudun elinvoimaisuuden kannalta pieniä sote-yrityksiä tarvitaan tuottamaan lähipalveluita. Valinnanvapauden lisääminen palveluseleillä ja henkilökohtaisella budjetilla ovat tavoiteltavia uudistuksia. Sähköisten järjestelmien käytön lainsäädännölliset ohjeet ja yritysten Kantaan liittymisvelvoite etenee. Yhteistyö julkisen ja yksityisen välillä syvenee, edellyttäen myös pieniltä sotealan toimijoilta entistä asiantuntevampaa liiketaloudellista osaamista ja vaikuttavuuden lisäämistä.

Vastataksemme esiin nousseisiin tarpeisiin, Kaakkois-Suomen ELY on myöntänyt Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta 100 %:n rahoituksen aktivointihankkeeseen. Hankkeen tavoitteena on aktivoida Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan sotealan mikro- ja pk-yrityksiä mukaan yhteiseen kehittämiseen ja yritysryhmähankkeiden aikaansaamiseksi, jotka vahvistavat yritysten liiketoiminnallista kehittymistä.

Hankkeessa innostetaan ja autetaan yrityksiä kehittämään liiketoimintaansa tuottamalla ajankohtaista tietoa koulutuksista, kehittämishankkeista ja yrityksille tarjolla olevista tukimuodoista sekä tuetaan valmistelemaan alueellisia yritysryhmätoimintamalleja. Hankkeen keskeinen tehtävä on myös vahvistaa julkisen sektorin ja muiden yhteistyötahojen kanssa käytävää vuoropuhelua toimimalla kanavana yritysten ja eri toimijoiden välillä. Merkittäviä kumppaneita ovat maakunnissa toimivat koulutusorganisaatiot ja kehitysyritykset sekä maakuntien sotepalveluita järjestävät tahot. Hanke on edennyt suunnitelman mukaisesti.

Tatu II –hankkeen kotisivut: www.socom.fi/tatu-hanke/

5.8 Esko - Kohti tasa-arvoisempaa työelämää

1.9.2018 - 31.3.2020

Esko-hankkeessa vuosi 2019 oli hankkeen toimenpiteiden toteuttamisen aikaa. 2018 käynnisteltiin ja suunniteltiin ja vuonna 2020 on tarkoitus koota yhteen kaikki tehty työ ja kertynyt tieto, mutta tänä vuonna oltiin tekemisen äärellä.

Tekeminen koostui hankkeen perustyöstä eli aikuisväestön hyvinvointimittarin avulla tehtävästä asiakastyöstä. Vuoden aikana kohdattiin yli sata nuorta, syrjäytymisvaarassa olevaa miestä. Hyvinvointimittareita täytettiin tasan 100 kappaletta. Aikuisväestön hyvinvointimittari on pääkaupunkiseudun sosiaalityöntekijöiden ja sosiaalialan osaamiskeskuksen tutkijoiden yhdessä kehittämä työväline, joka nimensä mukaisesti mittaa hyvinvointia. Tämä menetelmä oli hankkeessa työskenteleville työhönvalmentajille uusi, mutta sen käyttöönotto onnistui hyvin ja kokemuksista kerättiin opasvihko kaikille menetelmästä kiinnostuneille. Menetelmäopas on saatavilla sähköisesti ja löytyy osoitteesta: http://www.socom.fi/wp-content/uploads/2020/03/Menetelm%C3%A4opas_valmis.pdf

Esko -hanke onnistui tavoittamaan hankkeen kohderyhmää hyvin, vaikka alun perin juuri tämä seikka mietitytti. Kohderyhmän tavoittaminen onnistui, koska hanketta oli osaltaan toteuttamassa Laptuote -säätiö ja Saimaan Virta ry (TyönVuoksi ry), joilla on hyvät kontaktit juuri näihin nuoriin. Hankkeessa järjestettiin myös tapahtumia, joissa oli paitsi mahdollisuus vastata hyvinvointimittariin, myös mahdollisuus vaikkapa käydä ulkoilemassa, paistamassa makkaraa, tutustumassa työpaikkaan tai kuulla vieraaksi kutsutun yrittäjän kertomusta omasta työstään ja miten työllistyminen on yrittäjyyden kautta ollut mahdollista. Tällaista toimintaa järjestettiin, jotta kaikki tarjolla oleva tekeminen ei olisi pelkästään puhumista tai oman, usein aika vaikean, tilanteen läpikäymistä.

Kaiken kaikkiaan hankkeessa kertyneiden tulosten pohjalta voi sanoa, että moni kohtaamistamme nuorista oli melko tyytyväinen elämäänsä, vaikka siinä olisikin ollut työttömyyttä, kouluttamattomuutta, toimeentulon niukkuutta tai vain vähän sosiaalisia suhteita. Tämä kertoo osittain sekä tilanteeseen sopeutumisesta että tyytymisestä ja näköalattomuudesta, jossa itseä ei nähdä subjektina eikä omiin voimiin muuttaa tilannetta luoteta. Osallistujat asuivat Etelä-Karjalan alueella, olivat tällä hetkellä ilman koulu- tai työpaikkaa ja eikä suurin osa (yli 80% vastaajista) ollut parisuhteessa. Hankkeessa kertyi paljon tietoa tästä joukosta ja toivomme, että tieto otettaisiin myös käyttöön palveluja suunniteltaessa, sillä kyseessä on kuitenkin usein paljon palveluja käyttävä asiakasjoukko

5.9 PRO SOS - Uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

1.8.2016 - 31.7.2019

Pro Sos oli valtakunnallinen osaamiskeskusverkoston toteuttama hanke. Mukana hankkeessa oli seitsemän sosiaalialan osaamiskeskusta, 95 kuntaa, Kuntaliitto, Jyväskylän Yliopisto ja Kokkolan yliopistokeskus Chydenius. Hanketta rahoitti Euroopan sosiaalirahasto, Sosiaali- ja terveysministeriö, Kuntaliitto, Seinäjoen ammattikorkeakoulu sekä mukana olleet kunnat. Hanketta johti Pohjanmaan maakuntien sosiaalialan osaamiskeskus SONet BOTNIA. Hallinnoijana toimi Seinäjoen Ammattikorkeakoulu. Kaakkois-Suomen osahankkeessa oli mukana Hamina, Kotka, Kouvola ja Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystyöpiiri.

Hankkeen keskeisenä tavoitteena oli kehittää aikuissosiaalityötä. Hankkeen toimintatapana oli yhteiskehittäminen, jonka ytimessä olivat asiakastyöstä lähtevien tarpeiden pohjalta tapahtuneet kokeilut, jotka toteutettiin yhdessä asiakkaiden ja ammattilaisten yhteistyönä. Hankkeen viimeinen vuosi keskittyi asiakasohjauksen ja yhteistoimintamallin kehittämiseen Kelan ja Eksoten välisessä yhteistyössä sekä hankkeessa tehtyjen toimenpiteiden juurruttamiseen koko alueella.

Lisäksi Socomilta osallistuttiin uuden valmennusohjelman työstämiseen sosiaalihuollon ammattilaisille <https://www.kela.fi/-/uusi-valmennusohjelma-sosiaalihuollon-ammattilaisille>

Socom oli myös mukana kirjoittamassa seuraavissa julkaisuissa:

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/226365/B144_lowres.pdf?sequence=1

http://www.prosos.fi/wp-content/uploads/2019/06/proSos_yhteiskehittaminen_aikuissosiaalityossa.pdf

PRO SOS -hankkeen ja Kuntaliiton yhteistyönä syntyi valtakunnallinen maakunnallistuvan aikuissosiaalityön kehittämisverkosto, jossa mukana on edustajia kaikista maakunnista. Kuntaliitto jatkaa verkoston ylläpitoa.

Valtakunnallisessa hankkeessa tuotettiin paljon materiaalia ja niihin voi tutustua täällä

<http://www.prosos.fi/>

6. Socomin hallinto ja talous

Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen rahoitus muodostuu valtionavustuksesta, palveluiden ja hankkeiden rahoituksesta. Valtionavustus muodostaa 11% Socomin kokonaisbudjetista, palvelutuotanto 44% ja hankkeet 45%.

Socomin hallituksen varsinaisina ja varajäseninä toimivat seuraavat henkilöt (varajäsen suluissa):

- Arja Kumpu, Kouvola (Pirjo Piironen, Kouvola)
- Merja Tepponen, Eksote (Tiina Kirmanen, Eksote)
- Pia Nordman, Hamina (Marjo Seuri, Kymsote)
- Sanna Natunen, Lappeenranta (Jari Iskanius, Lappeenranta)
- Tuija Nummela, Eksote (Leena Byckling, Eksote)
- Arto Siitonen, Imatra (Arja Kujala, Imatra)
- Petri Pekkola, Kotka (Johanna Hasu, Kotka)
- Minna Tuukkanen, Kouvola (Jorma Liukkonen, Kouvola)
- Kristiina Pihlajamäki, Savitaipale (Riitta Hakoma, Eksote)
- Anu Salonen, Kymsote (Ismo Korhonen, Kymsote)

Asiantuntijajäsenenä hallitusta täydensi Merja Hautalainen Kymenlaakson ammattikorkeakoulusta ja hänen henkilökohtaisena varajäsenenä oli Tuija Suikkanen-Malin. Toimitusjohtajana toimi Leena Kaljunen 31.7.2019 asti ja 1.8.2019 alkaen Sanna-Riitta Junnonen.

Hallitus kokoontui yhdeksän kertaa. Varsinainen yhtiökokous pidettiin 4.6.2019 Kouvola.

Sosiaalialan osaamiskeskustoimikunnan neuvottelukunnassa varsinaisena jäsenenä Socomilta oli Arja Kumpu ja varajäsenenä Tuija Nummela.

Socomin tuotot vuonna 2019 olivat yhteensä 1 337 100 euroa. Asiantuntijapalvelujen myynnistä kertyi 591 388 euron liikevaihto ja muut tuotot tulivat hankerahoituksena sekä perustoiminnan valtionavustuksesta (Taulukko 2).

Rahoituslähde	€	%
Valtionavustus perustoimintaan	141 844	11
Asiatuntijapalvelujen myynti	591 388	44
Hankerahoitus (ESR, maaseutuohjelma, valtionavustus ja kuntien omarahoitusosuudet)	603 868	45
YHTEENSÄ	1 337 100	100

Taulukko 2 Socomin toiminnan rahoituslähteet

7. Socomin henkilöstö

Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Oy:n palveluksessa on vuoden 2019 aikana ollut 31 työntekijää. Socomin henkilöstöllä on laaja-alainen sosiaalialan osaaminen.

Bilaletdin Sirkku, sosiaali- ja potilasasiamies 31.7.2019 asti

Haikara Pirkko, projektipäällikkö PROSOS -hanke 31.7.2019 asti

Heikkilä Marjukka, lastensuojelun edunvalvonnan koordinaattori

Herttuainen Pirjo, henkilökohtaisen avun koordinaattori 31.7.2019 asti

Hiltunen Tarja, toimistoassistentti

Jokimies Hanna, projektikoordinaattori Aatos-hanke 1.8.2019 alkaen

Julin Marjaana, potilasasiamies

Junnonen Sanna-Riitta, toimitusjohtaja 1.8.2019 alkaen

Jäppinen Pirjo, toimistoassistentti, oppisopimuskoulutus

Kaljunen Leena, toimitusjohtaja 31.7.2019 asti

Kaukio Leena, henkilökohtaisen avun koordinaattori

Kiiski Kati, potilasasiamies (yksityiset palveluntuottajat) 31.10.2019 asti

Kiljunen Tuija, taloussihteeri

Konttinen Reetta, aluekoordinaattori Kansa-koulu II-hanke

Kortelainen Kai, ICT-asiantuntija

Kulmala Heli, sosiaali- ja potilasasiamies 1.8.2019 alkaen

Kumpula Tuomas, sosiaali- ja potilasasiamies

Lehtonen Mari, kehittämissuunnittelija Kansa-koulu II-hanke, projektipäällikkö Valo -hanke

Maijanen Heini, projektipäällikkö Helmi -hanke 6.5.2019 alkaen

Orava Marjo, hankejohtaja Kansa-koulu II-hank

Paajanen Jenna, henkilökohtaisen avun koordinaattori, projektikoordinaattori Helmi-hanke

Piispa Mirja, potilasasiamies

Puukko Sina, media-assistentti, oppisopimuskoulutus 31.10.2019 asti

Puolakka Helena, projektipäällikkö TATU I ja II -hankkeet

Raikaslehto Henna, projektipäällikkö Bridging-hanke

Rantanen Riikka, aluekoordinaattori Kansa-koulu II-hanke, äitiys- ja vanhempainvapaalla 25.2.2019 alkaen

Romppanen Henna, henkilökohtaisen avun koordinaattori 15.7.2019 alkaen

Seppälä Maina, projektipäällikkö ESKO-hanke

Seppänen Päivimaria, projektikoordinaattori Aatos-hanke 30.4.2019 asti

Talvensola Sivi, aluekoordinaattori Kansa-koulu II-hanke 25.2.2019 alkaen (äitiysloman sijaisuus)

Taskinen Teppo, tiedonhallinnan asiantuntija Kansa-koulu II-hanke

Opintoihin liittyvässä käytännön harjoittelussa ovat olleet:

Saila Yli-Torkko, (sosionomiopiskelija, Saimaan amk) HELMI Hyvää elämää ikääntyneenä -hanke

Maria Karhu-Parkkonen, (sosionomi-diakoniopiskelija, Diakoni-ammattikorkeakoulu, Pieksämäen kampus) HELMI Hyvää elämää ikääntyneenä -hanke

Anna Weckström, taloushallinnon työssäoppimisjakso (Sampo)

Marjut Heiskanen, taloushallinnon työssäoppimisjakso (Sampo)

Miko Pohjola, 2. vuoden merkonomiopiskelija (Sampo)

Pauliina Lehtinen, (sosionomiopiskelija, Saimaan amk) Henkilökohtaisen avun keskus Henkka ja HELMI Hyvää elämää ikääntyneenä -hanke

Johanna Könönen, (täydennyskoulutus, Arffman) Henkilökohtaisen avun keskus Henkka

Liisa Jaakkonen, (sosionomiopiskelija, Saimaan amk) Henkilökohtaisen avun keskus Henkka ja HELMI Hyvää elämää ikääntyneenä -hanke

Minna Kivimäki (sosiaalityön opiskelija, Itä-Suomen yliopisto) Bridging – Vammaisten kansalaisuus ja työllisyyden uudet mahdollisuudet

Katrina Silfvast, (sosiaalityön opiskelija, Itä-Suomen yliopisto) VALO – Lapsiperheiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin vahvistaminen -hanke

Katri Halme, (sosiaalityön opiskelija, Itä-Suomen yliopisto) VALO – Lapsiperheiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin vahvistaminen -hanke

8. Kansallinen vaikuttaminen ja muu toiminta

Sosiaalialan osaamiskeskusten johtajien tapaaminen ministeri peruspalveluministeri Krista Kiurun kanssa.

LAUSUNNOT

- Sosiaalialan osaamiskeskusten 2020 valtionavustus ja määräraha
- Sosiaalialan osaamiskeskusjohtajien kannanotto hallitusneuvotteluihin
- Sosiaalialan osaamiskeskusjohtajien kannanotto OT-keskuksiin
- TIEKARTTA 2030 - Aikuisten parissa tehtävän sosiaalityön tulevaisuus selvitys
- Sosiaalihuollon tiedonhallinnan ja palvelujen digitalisoinnin osaaminen turvattava
- Hallituksen esitys luonnoksesta laiksi sosiaalihuoltolain muuttamisesta ja sosiaali- ja terveysministeriön luonnos setukseksi yliopistotasoisesta sosiaalityön tutkimuksen rahoituksesta
- Lausunto mielenterveysstrategiaan

KANNANOTOT

- Etelä-Suomen erityisvastuualueella toimivien sosiaalialan osaamiskeskusjohtajien (FSKC, Socca, Sosiaalitaito, Socom, Verso) kannanotto LAPE -maakunta-agenttien toiminnan jatkon varmistamisesta vuodesta 2020 alkaen
- Sosiaalialan osaamiskeskusten vuoden 2020 valtionavustustilanne

